

תלמודו בידו

דף י עמוד ב

א] מיהו תלמיד ומיהו יחיד ?

ב] האם תלמיד או סתם אדם יכולים להחשיב עצמם
"יחידים" ?

ג] המתענה על הצרה ועברה הצרה, או ההולך ממקום
שמתענים למקום שאין מתענים, האם צריך
להשלים את תעניתו ?

ד] מה התכוון יעקב אבינו כשאמר לבניו "למה תתראו" ?

ה] מה התכוון יוסף כשאמר לאחיו "אל תרגזו בדרך" ?

א] תלמיד: מי ששואלים אותו דבר הלכה במה שלומד עכשיו ויודע לענות.
יחיד: הראוי למנותו פרנס [מנהיג] על הציבור [שיודע להשיב בכל מקום, (תוס')].

ב] תלמיד: יכול להחשיב עצמו כיחיד, ומתענה עם היחידים על הגשמים.
סתם אדם: לר' מאיר, אינו יכול להחשיב עצמו יחיד ולהתענות עמם, שנראה כגאותן.
ולא ינהג במדת תלמיד בחלוק ובמיטה, ולא בסודר של תלמידי חכמים.
לר' יוסי, מחשיב עצמו יחיד להתענות, שאין התענית גאוה אלא צער.
אבל לא ינהג במדת תלמיד בחלוק ובמיטה, לפי שהם דברי שבח.

ג] צרה שעברה: משלים את תעניתו, ואפילו מת החולה. שאם יפסיק, ייראה כאילו
התנה תעניתו עם הקב"ה, שיתענה רק אם לא תתקבל בקשתו.
הולך למקום שאין מתענים: מתענה ומשלים, שנותנים עליו חומרת המקום שיצא.
- הלך ממקום שאין מתענים למקום שמתענים, יתענה עמם.

ד] אל תראו עצמכם שבעים בפני ישמעאל או עשו, שלא יקנאו בכם.

ה] 1. אל תעסקו בדרך בדבר הלכה הצריך עיון, שמא תטעו בדרך.
אבל יש לחזור ולשנון, שכן המהלכים בדרך בלא דברי תורה ראויים להישרף.
2. אל תפסעו פסיעה גסה בת יותר מאמה אחת, שהיא נוטלת ממאור עיניו של אדם.
והיכנסו לעיר בעוד החמה זורחת, שלא תפגשו ליסטים, ולא תכשלו בבורות.